

Овочівництво в Україні

Тіхонова Н.О., к.е.н., доц. каф. менеджменту

Національний університет харчових технологій

Із загальної площі земель України 60 млн га, приблизно 42 млн класифікується як землі сільськогосподарського призначення, які включають в себе орні землі (для круп, технічних культур, кормів, картоплі та овочів), сади, виноградники та луги і пасовища. Озима пшениця, ярий ячмінь, і кукурудза являються основними зерновими культурами країни. Соняшники і цукровий буряк основні технічні або промислові, сільськогосподарські культури.

Соціальну значущість овочів як продукту харчування важко переоцінити. Дана група продуктів харчування не тільки продовжує життя людини, але й робить його повноцінним. Основні галузі овочівництва в Україні зображено на рисунку 1.

Рис. 1 Основні галузі овочівництва України (складено автором).

Як відомо овочі є важливим джерелом вітамінів, мікроелементів та поживних речовин. Тому дуже важливим є можливість країн и забезпечити потреби населення у свіжій, безпечній продукції, а також у консервованих овочах протягом року. Передумови вирощування та виготовлення такої продукції в Україні є.

Кліматичні умови України дозволяють вирощувати свіжі фрукти, овочі і ягоди у великій кількості та широкому асортименті. На цій основі в країні розвивається галузь переробки сільськогосподарської продукції. В останні роки в Україні прийнято низку заходів, спрямованих на самозабезпечення населення цією продукцією. Між тим, Україна має величезний потенціал збільшення виробництва продукції як для забезпечення внутрішнього ринку, так і збільшення експорту. Але виробництво овочів є тудомістким, капіталовмістким і важким, вимагає налагодження безперебійного процесу вирощування, транспортування та продажу продукції, оскільки вона у великій свої кількості являється швидкопсувною, сезонною та вимагає правильного догляду.

Споживання населення України овочевих та баштанних культур вже протягом багатьох років є достатнім і відповідає раціональній нормі споживання. Це може бути зумовлене можливістю населення вирощувати основні види овочевої продукції в домашніх умовах (огородні ділянки), відносно низькою вартістю продукції в сезон її вирощування та інше. При цьому, розглядаючи харчування населення України в комплексі, то споживання, наприклад, картоплі вважається понад нормовим і говорить про незбалансованість харчування населення, яке намагається забезпечити власні енергетичні потреби за рахунок більш економічно доступних продуктів.

Питання ефективності виробництва овочевої продукції є актуальним, оскільки вона дозволяє сформувати збалансований раціон харчування людини та забезпечити споживачів необхідними цінними вітамінами, амінокислотами та фітонцидами. Проте на перший план виходять питання не тільки кількісних характеристик продуктів харчування, а і якісних, оскільки особливо важливою є саме їхня безпечність. Тепер якість продукції, її екологічна чистота і безпека для навколишнього середовища є основними факторами конкурентоспроможності аграрного виробництва.

Гострою проблемою для овочевого підкомплексу є ресурсозабезпечення, яке вимагає державного і господарського регулювання, а саме цінового регулювання; формування пільгового кредитування; вдосконалення податкової, бюджетної систем, амортизаційної політики. Дані заходи сприятимуть

налагодженню вирощування овочевих культур, їх переробці, та продажу для забезпечення населення якісною, екологічно чистою та доступною продукцією.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мельничук Д.О. Організація овочівництва. Овочівництво відкритого ґрунту /Д.О. Мельничук // Портал "Аграрний сектор України". [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://agro.ua.net/economics/documents/category-118/doc-185/>
2. Звіт про стан продовольчої безпеки України у 2012р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/file/link/187457/file/zvit2012.doc>